

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ „EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR” ÉS A „SÁROSMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET” KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda:
Megyeház.
 Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.
 Kiadóhivatal:
 Az EPERJESI NÉPBANK helyiségeiben, főutca 2-ik sz. a.

Megjelen: minden vasárnap.
 Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
 Egy évre 5 frt — kr.
 Félévre 2 „ 50 „
 Negyedévre 1 „ 25 „

Hirdetési díj:
 háromhasábos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.
 Bélyegdíj: minden hirdetésért külön 30 krajzár.
 Nyiltér minden sor 10 kr.

Agrár-egylet.

III.

Ha végre az adósságok annyira felszaporodnak, hogy a földbirtokos minden áldozatok dacára meg nem állhat, jön az executio, mely még birtokát is — melynek értéke a jelzálog által máris hitelezőjére átmént — elveszi, és őt hitelezőjének szolgáljává vagy birtok nélküli napszámosná teszi. Csak most lépnek elő a legkirívóbb különbségek a földbirtokos hátrányára. A földbirtokos a tőkepénzestől pénzt kapott és pénzt kell fizetnie most, és mivel semmi vagy elegendő pénze nincsen, tehát birtokát valamennyi azon álló épületekkel együtt végrehajtási árverés útján pénzre kell változtatnia s eltérnie kell, hogy ha senki többet igérni nem akar, minden vagyona — ha az tíz- vagy százszoros értékkel is bír — a legkisebb összegért is a legtöbbet ígérőnek tulajdonába átadassék.

A földbirtokosnak mitsem használ bebizonyítani, hogy földbirtoka valóságban 10.000 frtot ér, és ezt jól tudja, a tőkepénzes a birtok megvételére 10.000 frtot kölcsönzött neki s ezen értéket jelzálog által mindjárt biztosította magának s azért a birtok átengedésével is méltán megelégedve lehetne; nem, az adósnak a pénzt kell visszafizetnie, habár a hitelező mint legtöbbet ígérő a birtokot 1000 frtért is megveszi, a birtok nélkül maradt földbirtokos még 9000 frtal adósa marad, melyet szinte meg kell fizetnie, ha ismét vagyonhoz jut, habár ez által a hitelező — a ki a jelzálog által a birtok egész értékét biztosította magának és az árverési vétel által meguyerte — nyilván az adós kárával gazdagodik.

Ezen különbség azonban a föld és pénztőke között már nem csupán természetes, hanem polgári törvényeink által van megállapítva, és a tényleges törvénynek ezen különbsége még kirívóbban tűnik elő, ha egy paraszt birtokosnak bukását a ki egy kereskedőnek tartozik, egy kereskedőnek bukásával — a ki egy paraszt birtokosnak tartozik — összehasonlítjuk.

A bukott kereskedőnek tudniillik a kényszerkiegészítés törvényes kedvezése segélyére van. A kényszerkiegészítésben a kereskedő hitelezője követelésének a kiegészítési hányad által nem fedezett részét akkor is elveszíti, ha személyére vonatkozólag a kiegészítésbe belé nem egyezett, és oly kötelezetlen, hogy ezen hátraleköt későbbben is, ha az adós kereskedő ismét fizetőképessé válik, kényszer által többé be nem hajthatja. Ha ellenben egy földbirtokos vagy egy nem kereskedő konkurzus alá jön, részére nincsen kényszerkiegészítési kedvezmény, és ugyanazon kereskedő — a kinek követelésének hátraleköt visszahozhatatlanul elvesztette — hasonló esetben a földbirtokostól követelésének a csódtömeg felosztásából nem fedett részét mindenkor végrehajtás útján behajthatja, mihelyest adósa — a földbirtokos — ismét valami vagyonhoz jut.

Ehhez jön a további, de nem törvényes egyenlőtlenség, hogy a földbirtokos földbirtokából vagy földtőkéjéből a hitelező és a törvény előtt semmit sem titkolhat el, ellenben a pénztőke tulajdonosa az eltitkolást a legkönnyebben keresztül viheti, és hitelezőjének — ha ez is paraszt — a haszontalanul okozott költségek mellett az üres elnézést hagyja, míg hasonló esetben a földbirtokostól a legutolsó négyesegől föld biztosan elvehető.

Egy más, szinte nem törvényes, hanem a viszonyok természetében fekvő egyenlőtlenség az, hogy a csőd által birtokát veszített paraszt birtokos rendszerint fel nem emelkedhet többé birtokosnak, hanem családjával együtt a cselédek vagy napszámosok osztályába süllyed s abban marad, míg a bukott üzletember rendszerint új üzletet vállalhat, a polgári osztályban megmarad s nem ritkán vannak példák, hogy a régi üzletnek bukása az új üzletet annál inkább virágzóvá teheti.

Mint az adott viszonyokban fekvő különbségek egyike telemítendő még a gazdaságilag és erkölcsileg sokat nyomó különbség, hogy a földbirtokosok, különösen az egyes tanyák birtokosai, a csavargó önkénytelen szállásadói s a tulajdonbiztonság iránti tekintetből kénytelenek lenni, míg a majd elviselhetetlenné vált csavargási üzelmeknek

erélyesebben vége nem vették. A koldus- és csavargó-adó, melylyel a földbirtokosnak védekeznie kell, igen nagy s a lopásoktól, házi kényelmetlenségektől s mindennemű erkölcsi veszélyek ellen még sem biztosít. Ezen terhet a városi lakó nem ismeri és annál kevésbé a tőkepénzes.

Ezen a fölbirtok adott viszonyaiban rejő egyenlőtlenségek közé felsorolható még egynehány, melyek többnyire törvényes határozatokban alapulnak. Ide tartozik a megadóztatás egyenlőtlensége. Miként a hitelező és a törvény, úgy az adóhivatal előtt is a fölbirtok egyetlen négyeseg öle sem titkolható el, ha az csak valamit jövedelmez vagy jövedelmezni látszik, a valódi, felt vagy felvett jövedelemnek 22 7/10% val megadóztatik. Ellenben 1728 milliónyi pénztőke forog ingóságokban, mely semmi adót sem fizet, habár évekenként 70—80 millió jövedelmet hoz.

Hozzá jön a forgalmi adó (százalékos illeték) mely ingatlanoknál 3 1/2%-it tesz, és csak a rövid idejű birtokváltásoknál ismer leengedést, míg a mozgó tőke részint semmi, részint sokkal kisebb adó által érintetik.

Az épületadó tekintetében még azon további különbség létezik, hogy a bérházak — melyek legtöbbnyire a tőkepénzesek tulajdonai, — házbér adót nem fizetnek, ha tulajdonosaik házaikat ki nem bérelik, és magok nem lakják, mivel házbér nem húznak, és így a házbéradó trágya hiányzik. Más-ként van azonban a házosztályadó alá eső lakházak tekintetében, tehát a földbirtokosok házaik tekintetében. Ezen házakról a házosztályadó beszédetik, ha azok egészen üresen állanak is, és a gazdasági viszonyok tekintetéből üresen állaniuk kell, habár ezen esetben az adótárgya szinte hiányzik, t. i. a tényleges haszon vagy használat, ámbár az ilyen üresen álló házak — mivel azokat mégis fenntartani kell — a tulajdonosnak csak költségeket bevertel nélkül okoznak, s így fogyasztó tőkét képeznek. Miután most az üresen álló házak száma konstátálva van, tehát azok adó-köteletségének kérdése, t. i. vajon az üresen álló házak adótárgyat képeznek, közigazgatási esetleg törvényhozási úton eldöntendő.

Tisztelgés a polgármesternél.

András napján Eperjes városa tisztikara a város polgármesterénél tisztelgett, mely alkalommal a főjegyző nagyon sikerült és lelkes beszéddel üdvözölve az ünnepelt, ékes szavakban tolmácsolta a tisztikar érzelmeit.

Bevezetésül kifejté, hogy a tisztikar testületileg örömmel jelent meg, hogy főnöke személye iránti tiszteletének, ragaszkodásának, ugyanekülönbben hálájának adhaszon kifejezést, azon, a tisztikar által rég táplált óhajjal egyező meleg pártfogásért, melyben a városi tisztikart minden alkalommal, nevezetesen a legközelebb, azaz november 29-ikén megtartott pénzügyi szakosztályi ülésben részesítette. Az osztatlan tetszéssel fogadott beszéd folyamán szónok kiemelte a városi tisztikar pályájának rögös voltát, többi közt mondván: „A mi állásunk sokkal inkább exponált és — mert ténykedésünk az ügyködés legkülönfélébb ágaira kiterjeszkedik — sokkal terhebb, mint sok más állások a közpályán; s habár e mellett eddig az erkölcsi elismerésből, fájdalom, nem igen sok jutott ki nekünk osztályrésztül, — s még kevesebb az elismerés ama neméből, melyben legközelebb a szomszéd Kassaváros és ezelőtt megyénk — és az állam tisztviselői részesültek, mi férfias kitartással küzdve a sors kedvezőtlen ségére ellen, feladatunkat megoldani igyekeztünk és panasz nélkül azon tisztá öntudatban keresünk kárpótlást, hogy híven, kötelességszerűleg munkálkodunk s szerény erőnkhez képest egymást támogatva, egy és ugyanazon cél felé törekszünk, mely nem más, mint szeretett városunk java, felvirágzása.”

Szónok továbbá összehasonlítást tőn a tisztikar és egy edzett hadsereg katonái közt, kik egy bölcsen intéző vezér és egy zászló alatt, melynek a századok zivatarai által megpróbált rúdját a legközelebbi múltban váratlanul aláúduló vihar meghajlította ugyan, de megtörni képes nem volt, egész odaadással küzdnek, hogy a tűzött ezélt érjék el.

Kiemeltette szónok továbbá azon nagy horderejű vívmányokat, melyek a legközelebb elmúlt évtizedben elértettek, s melyek e folyó évben kezdeményezettek, telemíté ez utóbbiak közül különösen a csatornahálózat kiépítésének megindítását, az új iparviszonyok és az ipari oktatás szervezése körüli nehézségek legyőzését; végre a vízvezeték és villamos világítás ügyét, mely kettő már is konkrét stádiumba lépett s melyeknek — ha létre jönnek, mi kétséget nem szenved, jótékony hatását — a későbbi generációk áldani fogják.

Befejezésül kijelenté szónok, miszerint a tisztikar szerencsésnek érzi magát, hogy a sors jóvoltából, egy oly főnöknek vezetése alatt működhet, kinek vezérlete mellett egy-két évtized leforgásával a város felvirágzása érdekében több történt, mint ezelőtt századok alatt, ugyanis ezen vezére nevét az utókor előismerőleg emlegetni fogja és ehhez a tisztikar neve is fűződni fog.

A város polgármestere válaszában, midőn köszönetet mondott az üdvözlőnek és személye iránt tanúsított ragaszkodásért, ismételten előismerőleg nyilatkozott a városi tisztikar részéről tapasztalt odaadó, a közérdek előmozdítására irányult közreműködésért, kijelentvén, hogy midőn a városi tisztviselők materiális helyzetének javítását a legközelebb tartott pénzügyi szakosztályban ajánlotta, csakis a ténylegesen alapuló meggyőződésének főnöki kötelmeinel fogva kifejezést adott s reményli is, hogy meennyire az kivihető — a képviselőtestület tekintettel lesz a városi tisztviselők kedvezőtlen materiális helyzetére.

Levelezés.

K-Szeben, decz. 4-én.

Brühl Menyhért alsó-százoki róm. kath. lelkes úr jónak látta, azért, mert egyik legközelebbi vérokonát — vett utasításunk értelmében — községi iskolánkba hazaküldeni kellett, ide Kis-Szebenbe rándulni, hogy itt nyilvános utcaán, több úri tanú méltó megbotrátkoztatására tanítótestületünk hivatalos képviselőjét Krausz István tanítóársunkat — keresztény lelkeshez bizony nem illő szavak használatával — megtámadja, megsérthesse.

A Tisztelendőre tartozik, hogy odáig művelődött. A megtámadottat társadalmi, — a zsenge ifjúság iránt különösen nagy felelősséggel járó — állása eltiltotta attól, hogy magának oly elégtételt vegyen, a melyenhez a kvalifikálatlan darabosság-gal szemben nyulni szokás.

És ha a Tisztelendő az útczai jelenettel beéri, akkor mi alólított tanítótestület — a mint azt városunk közönsége is tette — napi rendre térünk, az ügyet tovább nem bolygatjuk, és pedig azért nem, mert akkor ezen ügy Kis-Szebenünk falai között maradt volna, a hol a megtámadónak nem éppen igen szerencsés temperamentumát, valamint a megtámadottnak higgadságát, kötelességszerű működését mindenki ismeri.

Jónak látta azonban a Tisztelendő az ügyet az „Eperjesi Lapok” f. évi 47-ik száma útján a nyilvánosság, a nagy közönség elébe hozni. Kötelességünkben állott ezzel szemben megsértett és a dologban egészen ártatlan kartársunk rehabilitálására iskolaszékünkhöz fordulni azon kérelmünkkel, hogy védelme alá fogadja a megtámadottat. A lenn közlött iskolaszéki határozat megadja Krausz Istvánnak az általunk ohajtott elégtételt; és ezen iskolaszéki határozattal be is fejezhetnők az egész ügyet, ha hogy keresztényi jóindulatunk arra nem késztené, hogy a keresztény lelkesnek egy jó akaráó testvéri oktatást adjunk.

Az pedig abból áll: „mielőtt cselekednék, aludjék egyet!” más szóval: ne nyilatkozzék, ne beszéljen, ne írjon a szenvedélyesség első rohamos benyomása alatt, hanem engedjen tért a higgadtan gondolkodó észnek.

Ha a kérdéses ügyben is azt teszi vala, akkor: 1. Értesülést vehetett volna arról, hogy Krausz István tisztársunk nem önkényileg, hanem szoros utasítására szerint járt el akkor kötelességszerű tisztében, a mikor végrehajtott az iskolaszéknek azon határozatát, — a mely határozatot ezen iskolaszéknek az itt fennforgó viszonyoknál fogva elvalahára hozni kellett, azt t. i. hogy a „vidékiek” csak a 12 forint tanpénznek mind-

járt a tanév elején történendő lefizetése mellett látogathatják iskolánkat. És akkor józan észszel bizony a Tisztelendő is a mondó lett volna: „Hisz’ ennek a Krausz Istvánnak nem volt szabad másként eljárni, mint a miképen eljár. Akkor bizony ki nem sütötte volna azt a böles felfedezést, hogy kollégáinknak a népoktatási törvényről még tudomása sincsen, akkor nem kockáztatta volna azt a — badarságot, hogy ő „törvénysértő.“

2. Ha a Tisztelendő — tanácsunk szerint — nyugodt és érett megfontolással akarja nyilatkozni és eszelekedni, akkor bizonyosan olyképen böleskedik vala: „bizony nagy különbség van a között, hogy az a kis-szebeni iskolázék helybeli tanulóit a törvény értelmében is az iskolába járásra kötelezi és a között, hogy iskolájába kegyesen vidékieket is fölvesz 12 forint tandíj azonnali lefizetése mellett, kerülve egy-egy gyermeknek itt oktattatása a helybeli városi pénztárnak évenként 18 forintjába, tehát minden idegen gyermek után is és így az én vérokonóm után is évenként 6 frtot pótol az a város.“ — És akkor bizonyosan a Tisztelendő is — ha azt a kis fiút a mi községi iskolánkba kívánta járattatni, készségesen és minden akadékoskodás nélkül lefizette volna a bekövetelt tandíjt.

3. Ha a higgadt megfontolást akarja — tanácsunk szerint — szavaiban és tetteiben vezetőjeülni a Tisztelendő, akkor azon tényálladékkal szemben, hogy az a Krausz István tanító épen szakképzettsége méltánylásával a mi tanítótestületünk által az iskolázékhöz egyhangulag tanítói képviselőnek kijelöltetett, hogy ő értelmisége, helyes ítélőtehetsége és férfias jellemes tulajdonainak latbavetésével már másodikban csaknem egyhangulag városi képviselővé választott, — hogy ő a helybeli művelt elemet képviselő olvasó-körnek egyik előbbkelő tisztsége elfogadására fölkeretett, hogy ő a tanítói pályán szerzett sokoldalú érdemeivel fogva legutóbb arra is érdemesített, hogy az általános sárosmegyei tanítóegylet elnökének választotta; — ha a Tisztelendő mindezeket higgadtan meggondolja, akkor bizony nem kockáztathatta volna azon fogalomzavart, hogy hát ez a Krausz a tanítói szakképzettség és egyáltalán a műveltség még legprimitívabb elemeinek sincsen birtokában.

4. Megtanulhatta volna már a Tisztelendő, — és ha arra alkalma, érkezése mindeztideig még nem volt, — tanulja meg most, hogy a magához komoly életpályán lévő emberhez nem illő a gúny. Lelkésztől valamint hogy feddhetlenséget követelünk az életben, úgy komoly keneteljességet várunk szavaiban.

5. Ha nyugodt értelem vezérelné a Tisztelendőt, akkor végre közölt cizkében nem csapott volna fel „költőnek“, azaz a való igazsággal homlokellenest álló dolgokat nem állít vala. Bizony nagyon veszedelmes egy tanácsos az a szenvedélyesség! Költővé tette a Tisztelendőt akkor, a mikor azt írja, hogy előtte egy helybeli polgár fejtette meg azt, hogy: Krausz azért utasította ki a fiút az iskolából, mert hát érezte az a Krausz tanító azt, hogy 12 forint árú böleséget nem fog adhatni oktatása által egy esztendő alatt a fiúnak. No már azt a Tisztelendő kis-szebeni polgártól egyszerűen azért nem hallhatta, mert hát itt mindenki tudja, hogy Krausz ezidőszert, ez évben — „leánytanító“ s így tehát nem is vala szerencséje tanítója lehetni.

Mely tanácsaink és melyek felderítése után még csak azt jegyezzük meg, hogy mi meg vagyunk győződve, miszerint a szelidséget, igazságot és szeretetet predikáló keresztény Tisztelendő, ha legközelebb ide szülővárosába vetődik, — hibáját belátva, — mint művelt ember kötelességének tartandja, az általa, csak a szenvedélyesség pillanataiban megsértett tanítótól bocsánatot kérni, — és felemlítésével még annak, hogy mi alóirottak az ügyet részünkről végleg befejezettnek mondjuk, jelen sorainkat azzal rekesztjük be: „az Istennek békessége legyen közöttünk és mindnyájunkkal!“

Kis Szeben, 1884. decz. 2-án.

A kis-szebeni községi iskolának tanítótestülete:
Kozlák József, Strauch Béla, Sidelszky Antal,
Ringer Ferencz, Záhorszky Valéria.

Az iskolázék ez ügyben felvett jegyzőkönyvének a dolog érdemére vonatkozó pontja így szól:

Az iskolázék Brühl Menyhért róm. kath. lelkésznek az „Eperjesi Lapok“ f. évi 47-ik számában az állítólag „hazakergetett“, de tényleg a tanpénz behozatala céljából csak „hazaküldött fiú“ mezdensből Krausz István tanító ellen közzétett pamfletjét, ezen tanítónak szakképzettségét nemcsak, hanem jellemtségét is gúnytelt kifejezésekkel kétségbe vonó sértegetéseit, mint a keresztényi lelkes állással bizony a legkevésbé sem összeegyeztethető botor eljárást a leghatározottabban és a méltó indignációnak kifejezése mellett visszautasítja annál is inkább, a menyiben mint a mélyen megsértett tanítónak legközvetlenebbül első megbírálója, az iskolázék ezen tanítójában már 11 év óta szakképzettségre nézve a kor színvonalán álló és lelkiismeretes ügybuzgósággal működő nevelő-tanítót tisztel, a kit e város közönsége

tapintatlatosan eljáró értelmiségeinek és jellem-szilárdságának latbavetésével a képviselőtestület tagjává megválasztott, a ki szerénye és ildomos művelt modora által az itteni művelt társadalomnak közkedveltségű tagja és a ki legutóbb épen a tanítói pályán szerzett érdemei méltánylásával a sárosmegyei általános tanítóegylet elnökévé is választott.

Ribóssy József,
iskolaszéki elnök.

Zboró, 1884. decz. 5-én.

Folyó hó 18-án tartottuk meg F.-szvidniken a makovieza járásban alakítandó „Eötvös-kör“ javára rendezett táncmulatsággal egybekötött hangversenyt, mely reményen felül kitünően sikerült.

Mint szereplők közreműködtek: Tomaskó Emma, Tóth Istvánné urnók; továbbá Eisner Margit és Fan Fani úrhölgyek, valamint Zathureczky Zoltán. — A hangverseny esti 11 óráig tartott s minden hízelgés nélkül mondva oly pompásan sikerült, hogy mindnyájunk várakozását felülmulata. — 11 órakor a közönség tánczra kerekedett s éjfél után 1 óráig szakadatlanul járta öreg és fiatal; a talp alá valót Sívák, eperjesi zenekara szolgáltatta. Elféjtani 1 órakor a közönség vacsorához ült s 1/3 óráig kedélyesen társaloga, szellemesbél szellemesb felköszöntőkkel fűszerezte hol egyik, hol másik a kedélyes estét. — Vacsora után újból Terpszichonának áldozott apraja-nagyja s határtalan jókedvvel rugták a port kivilágos kivirradtig. — A tánczolóok közt ott láttuk a fennebb elősoroltakon kívül Szmeresanyi Józsefnét, Toszt Károlynét, Toszt Karolin k. a., dr. Eisner Józsefnét, Grünvald Ágostonnét kedves leányával Ikával, Máthé Edénét, Sztavinszky Sándornét Ilka leányával, Viszloeczky Ilka k. a., Berthóty Marcellnét, Kapisinszky Jánosnét, Konrádynt stb.

Örömmel szemléltük a közönség meleg részvétét s még inkább elfogott az öröm arra, hogy a magasztos cél több mint 40 aláírással már létet is nyert; minek következtében határozottan kiálthatjuk: Eljen a makoviezi „Eötvös-kör.“

Hogy kinek agyában fogamzott meg ezen oszme? nem kutatjuk, de azt még sem hagyhatjuk említés nélkül, hogy az ill-tó, — bárki legyen is az! — a ki megrendítette az „Eötvös-kör“ létesítését, — teljes előismerést érdemel nemcsak a Makoviezán lakó értelmiség, hanem a megye nagy közönségétől is!

Meg kell még említenem, hogy a f.-szvidniki intelligencia páratlan vendégszeretetet tanúsított vendégei irányában, mert nemcsak jó meleg s barátságos szobakkal látta el azokat, de a szősoros értelemben vett minden kényelemtől, sőt még pipere tárgyakkal is előzékenyen gondoskodott.

A mulatság rendezői Úsz Antal szolgabíró, Girtler Aladár aljárásbíró, s Zathureczky Zoltán szolgabírói írnek, urak oly figyelemteljesen működtek, hogy mindenki részéről teljes előismerést nyertek.

Azonban van még valaki, a kit okvetlen említenünk kell, s a ki több tárgy beszerzése miatt hangyaszorgalommal taposta össze-vissza loospesban Eperjes utcait, hogy a reá bizott komissióknak eleget tegyen — s ez Balpataky József úr, kinek köszönetet mondunk e téren is.

X.

Különlélek.

Andrásnap. Városunknak annyi sok köztiszteltben álló Andrása van, hogy a november 30-ika mindenkor valóságos ünneppé válik. A városi tanács testületileg adta át jó kívánsága s üdvözlét Pletényi Endre, apát plébános urnak, — ugyazintén Fuhrmann Andor, polgármester s Winkler András, városi kapitány urnaknak. A hivatalos gratulálásokon kívül természetesen számos jó barát s ismerős is tisztelget az ünnepeleknél. A magunk részéről e téren röjünk le a tisztelet adóját a névnapot ült említett Andrások irányában. Ad multos annos!

Névnapi tisztelgés Kubinyi Aurélnél. Folyó hó 2-án, mint Aurél napján, az eperjesi ügyvédi kar testületileg tisztelgett Kubinyi Aurél ügyvédi kamarai elnöknel. A gondolatdús üdvözlő beszéd, melyet dr. Glück Lipót ügyvéd tartott, következően hangzott: „Szeretve tisztelt Elnökünk! Kedves Barátunk! A mai napon, a melyen kedves család nevednapját üli, mi is, a Te kartársaid, kik veled együtt küzdünk a jog érvényesüléséért, és kiket tavaly ugyanezen napon s ugyanezen helyen családod külső tagjainak nyilvánítottál, megjelentünk, hogy ueked nevednapja alkalmából a legmelegebb szerencsekívánatainkat kifejezzük. Szíveink mélyéből fakadnak ezen kívánatok, mert megismertük benned azon férfit, a ki állásainak mindegyikében tudta magának a közelismerést kivívni. A család szentélyében mint a legjobb férj, mint a leggyöngédebb apa töltöd be helyed. A barátságban az önzetlenségnek, áldozatkészségnek és állhatatosságának mintaképe vagy. Mint honpolgár lelkiismeretesen teljesítet hazárd iranti kötelességeidet; polgári jogaidnak gyakorlásánál pedig vezérelnek téged elvi szempontok és nem személyi tekintetek, a következetesség és nem a köpenyforgatás, a haza érdeke és nem a saját előny. Mint az eperjesi ügyvédi kamarának elnöke egy évtized óta vezetted annak ügyeit az összes kamarai tagoknak legnagyobb melege-

désére; a Te tapintatos és kiméletes eljárásod teszi tőrhetővé ügyvédi rendtartásunknak — az ügyvédi karnak tekintélyét, sőt létét veszélyeztető intézkedéseit. A Te elnöki vezetésed alatt orvosoltatott nem egy ügyvédi sérelem és reméljük, hogy a Te elnöki vezetésed alatt el fogjuk érni azon napot, a melyen a hazai ügyvédi kar úgy az igazságszolgáltatásban, mint a társadalomban el fogja foglalni a képzettségénél, hazaszereteténel és becsületességénél fogva őt megillető helyet. Hogy áldásdús működésedet mint családfő, barát, honpolgár és elnökünk még számos éven át viruló egészségben és teljes szellemi erőben folytassad, legfőbb óhajunkat képezi, mely óhajunknak ezen három szóban adunk lelkesült kifejezést: „Eljen Kubinyi Aurél!“ A lelkes eljenzés csillapultával az ünnepelel meghatottan felelt, ékes szavakban megköszönte a megtiszteltetést és ígérte, hogy a mint eddig is igyekezete oda terjedt, hogy kariársainak jóindulatát és barátságát kiérdemelje, ezentúl is az után törekedni fog. Ennek végetével megeredt a fesztelen társalgás összekötve az édes italok és jóízű sütemények fogyasztásával, mely alkalommal a kamarai elnöknek derék neje a legnagyobb szeretetreméltósággal végezte háziasszonyi teendőit, támogattatva bájos leánya által. N.

Törvényszéki elnök. Már annyit irtunk e magas hivatal felől s már annyi tisztességes férfit hoztunk kombinációba (természetesen a fővárosi lapok nyomán!) hogy már szinte resteljük a dolgot, hogy ujabban ismét ugyanecek meg kell fujunk a hírkürtöt. Ugyanis a legújabb értesülések szerint a helybeli kir. törvényszék elnöki tisztsége Palugyay Gusztáv, szegszárdi kir. trvszéki elnök áthelyezése után fog betöltetni.

Színház. Sággy Zs. színtársulata városunkba jön s e hó második felében egyelőre 12 előadásra bérletet nyit. A társulat 58 tagból áll s saját zenekara is van. A multból fenmaradt s még el nem mosódott remiszczeneziáknál fogva határozott állást ugyan nem foglalhatunk el ez ügyben, mindazonáltal a tagok névsora s a repertoirtól következtetve, a társulat előreláthatólag meg fogja érdemelni a nagy közönség pártfogását.

A „vöröskereszt-egylet“ holgyei a karácsonyi ünnepek alkalmával egyetűk javára egy rövidke szindarab előadása mellett élet- s jelmekképeket szándékoznak előadni. Az előadás után következő táncmulatság természetesen magától értetődik. Annak id-j-n közöljük majd egész részletesen a műsort.

A szabadságharcz szoborra megyénkben összesen 800 frt. gyűlt össze. Mindenesetre oly szép összeg, hogy — ha minden megye annyival járult hozzá a magasztos célhoz, — az már is beérett ténynek tekinthető.

Hangverseny. A mint értesültünk, ugyanecek e hó folyamán Bánó József úr is szándékozik jótékony célú hangversenyt rendezni a „népnevelés s magyarságot Sárosmegyében terjesztő egyesület javára“. Ez ellen épen semmi kitógásunk nincs, mert a cél szent s nemes, s mindenesetre megérdemli a pártfogást — csak azt jegyezzük meg, hogy a már nagyon is tömegesen czéiba vett e havi jótékony mulatságok nem lesznek hátrányosak az előadás anyagi oldalát illetőleg? szerény véleményünk az volna, hogy jobb lenne talán a jövő hónapra halasztani.

Felolvasás. Elvezetes estéje volt mult szerdán a Szechenyi kör tagjainak, kik Vida Aladár, főgynásiumi tanár úr szellemes felolvasásában gyönyörködhetek. A tanár úr „Parcival“-t ismertette nagy alaposág s szakavatottsággal. A csekély szamu, de kiváló műzilással bíró közönségnek, különösen a magas költői röptű Grall-monda elmagyarázása tetszett.

Sylvester-bál. A mult évben nagyon is várta közönségünk a Sylvester-bált, s hogy meg nem tartatott, elmaradásán — fölötté csodálkozott. Ez idén, hogy hasonló esalatkozási esélynek ne legyen kitéve a t. publikum, a sárosmegyei gazdasszonyok egylete az év utolsó napján táncmulatságot rendez a városi nagy teremben 1 frt. belépti díj mellett. Minthogy általánosan tudva van, hogy e bál a legkedélyesebbek egyike közé tartozik, — kétséget sem szenved, hogy fényesen fog sikerülni.

Talált fátol. A legutóbb megtartott műkedvelői színelőadás alkalmával, a földszinti 3-ik pad-sorban egy nőifátol találtatott, mely szerkesztőségünkben átvehető.

Nyilatkozat. Tekintetes szerkesztő úr! Becces lapja 47-ik számában a „Különlélek“ rovatában foglalt közleményre a birtfai leendő képviselőválasztásra vonatkozólag van szerencsem kijelenteni: hogy teljesen légből kapott s minden alapot nélkülöz, miután e tekintetben senki előtt nem nyilatkoztam; miért is szabad gyanítanom, hogy az illető tudósító félrevezettetett vagy engem rágalmazni és a t. közönséget félrevezetni szándékozott. Fogadja kiváló tiszteletem kifejezését azon kérelmemmel, hogy nyilatkozatomnak becces lapjában helyt engedni sziveskednék. Kelt Birtfán, 1884-ik évi nov. 28-án. Alázatos szolgája Kaczvinszky Ede apát, birtfai plébános.

Iparos iskolák. Az új ipartörvény értelmében városunkban is életbeléptettek az iparos iskolák, melyeknek igazgatójau: Lasztóky László, kir főgimnáziumi rendes tanárt, — tanítóiva: Ritter Bódog, Pondelics Emil s Kundrik Evariszt, elemi tanítókat, rajztanárává: pedig: Bréz Sándor, városi

Építést választotta meg a hatóság. Erősen hisszük, hogy a Lasztkay László ur igazgatása alatt ezen iskolákba tüstént nem is, hanem idővel bizonyosan, úgy az ipar, mint a közművelődésre nézve is üdvös, szép eredményeket fognak felmutatni; — s ha ez nem így volna, akkor annak bizonyára nem az igazgató s tanár urak, hanem maguk az iparosok lesznek az okai. Hogy ez állításunk mennyire indokolt, elmondunk egy szép példát. — A városi hatóság a tanácsot az iparos tanácsok részére úgy állapította meg, hogy azok a vasárnapon kívül hetenként szerdán s szombaton délután látogassák az iskolát, ezt másképp nem is lehetett elrendezni, mert hetenként 10 óra lévén a köteles óraszám, — a vasárnapon kívül hetenként is kellett napokat választani. Nem tudjuk, hogy az iparosok egyes czéhjei mint fogadták ezen óraberevélést, hanem annyit biztosan állíthatunk, hogy a tisztas „suszter“ urak között valóságos ribilliót szült ez intézmény, sőt olyasmint is hallottunk, hogy a suszterek, felvérvetve minden eddig táplált ellenszenvet, készek a csizmadiákkal fuzionálni „s akkor ha leszünk vagy 120-an s egyikünk se küldi inasát az iskolába, — tessék parancsolni a magistrátusnak!“ — ezzel biztatják egymást. Kérdeztük, hogy miért ez ellenszenv az iskola iránt? — hisz inkább örülhetnének, hogy alkalmuk nyílik, mivelődni etc. „Hja! uram! hát maga azt gondolja, hogy én diákokat tartok a város részére? — volt a felelet. Avagy azzal is előállnak, hogy szerdán és szombaton nagyobb ur az inas, mint a majsterje, — mert a mint jóllakik, ebéd után elmegy az iskolába, estig nem dolgozik semmit, — mikor haza jön, jól megvaesoral s — lefekszik! — Ily obskurus érvelések s ily ferde felfogások mellett igen természetes, ha a kormány üdvös intézkedései nem termik meg a várt s remélt gyümölcsöt. Mindamellett nagyon is hisszük, hogy városunk hatóságának lesz rá gondolja, hogy az egyesült suszter s eszmadia t. czéh nagyreményű tanácsai a véd- s daczszövetség daczára is szorgalmasan fogják latogatni a „Muzsák“ (?) tempelomát!

Hangverseny. Az „Eperjesi dalegyet“ által mult hó 29-én a városi nagyteremben rendezett zene- és dalestély a deficit daczára is sikerültnek mondható. Az egyet, valamint a magánégyes által előadott dalok elég tapost s tetszést arattak, sőt a „Béka-kantét“ ismételni kellett. Deckert Ilona k. a zongorajátékától a szabotosság s elismerésre méltó technikát nem lehet eltagadni, úgyszintén a Rátvay Gyula úr, Kálóczy József úr zongorajátékával kísért, népdalaitól a gyűjtő hatást. Bohus úr szavalata „Nőtlen ember tündőse“ zajos tapsviharral lett megjutalmazva. A műsor befejezte után kezdetét vette a táncz, mely reggeli 4 óráig tartott mulni nem akaró kedv s kedélyes fesztelenség mellett. A négyeseket 40—50 pár tánczolta. Az anyagi haszon, a mint értesültünk, bizony nem áll arányban a nyújtott élvezettel, mert deficit mutatkozik a kaszszában! mindazonáltal oly csekély, hogy az egyet tagjaira eső külön-külön rész említésre sem méltó.

Fizetés-melés. A városi pénzügyi szakosztály m. hó 29-én tartott ülésében szóba jött a városi tisztviselők fizetésének a javítása is. Elnök Kassa városát hozta fel példaként, mely épen legközelebb emelte tisztviselőinek fizetését. A szakosztály határozatilag kimondta, hogy ez ügyet a költségvetés megállapítása után, tárgyalás alá veszi. Adná az isten, hogy eredményekben gazdag legyen ezen elnöki előterjesztés, mert városi tisztviselőink bizony, bizony nagyon silányan vannak dotálva.

Sportmennék. A multkor azon vitakoztunk, hogy a mostani időben mily pályára készülnek a legtöbb? ki a jogit, ki a kereskedelmet stb. állította keresettebbnek, míg egy harmadik teljes flegmával s a meggyőződés erős hangján mondta ki abbéli véleményét, mely szerint „ez időben legtöbbben a jég-pályára készülnek!“ Sajnálattal kell kijelentenuk, hogy e vélemény teljesen helyes, mert a tél beálltával annyira felszaporodott a jég-sportkedvelők száma, hogy a koresolyázó-egylet s a városon kívül fekvő patakok jege elégtelennek mutatkozik s ha nem is áll így épen a dolog, de okvetlenül ilyesmire kell gondolnunk, mert a koresolyázó utczagyerkőzők s több efféle fajta, a város utczai (megyeház-utczán) járdájának jégén (persze, ennek se kellene ott lennie!) úzi nemes szenvedélyét a járó-kelők rettentő öröme, kik minden minutában ki vannak téve a feldülés kellemes veszélyének. A városi kapitányi hivatal üdvös rendszabályokat hozhatna ezen, a közbiztonságot s a koresolyázó-egylet anyagi érdekét erősen veszélyeztető multságok ellen!

Megeyi közgyűlés. Az 1884. évi december hó 15-én d. e. 10 órakor megnyitandó rendszeres évnegyedi bizottsági közgyűlés tárgysorozata. 1.) A Joób Imre árvaszéki ülnök elhalálása folytán üresedésbe jött árvaszéki ülnöki tisztség választás utján való betöltése. 2.) A m. közigazgatási bizottságból a f. év végével kilépő Berzeviczy Béla, Dobay Sándor, Ghillány József, Gombos Alajos és Piller Kálmán helyének az 1876. VI. t. cz. 4. §-a értelmében választás utján való betöltése. 3.) Az 1870. XLII. t. cz. 22. §-a értelmében a megeyi igazoló választmányuk egy évre való megalakítása. 4.) A megeyi tisztü ügyész helyettesének az 1876. VI. t. cz. 55. §-a értelmében kijelölése. 5.) Báro Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ó nagymél-

lósága tudatja a megeye közönségével, hogy ezen táreza vezetését átvette s kéri a bizottság támogatását. 6.) A honvédelmi miniszteriumnak f. évi november hó 4-én 45309. sz. a kelt rendelete a katonai szállásbérének bizottságilag leendő megállapítása tárgyában. 7.) A megeyibizottsági közgyűlésnek f. é. 165. kgy. sz. a kelt határozata alapján beérkezett jelentések arról, hogy a m. bizottság azon választott tagjai, kik egyúttal virilis minőségben is jogosítva vannak tagsági jogaikat gyakorolni, mely minőségben kívánják jogaikat érvényesíteni, s ennek kapcsán az üresedésbe jött megeyibizottsági tagsági helyek választás utján való betöltésének elrendelése. 8.) Öz. Joób Imréné folyamodványa a néhai férje tisztü fizetéséből halotti évnegyedi összegnek engedélyezése tárgyában. 9.) Megeyi alispánának két rendbeli előterjesztése Kvitkovszky Ignác közigazgatási gyakornok leköszönéséről és Szinyei Merse Istvánnak kinevezetéséről. 10.) Megeyi főjegyzőnek, mint a szabadságharc gyűjtő-bizottság elnökének jelentése a gyűjtés eredményéről. 11.) Bártfa sz. kir. város jóváhagyás végett betérjeszti Dörner Károly mihályi major bérlőjének megszavazott 156 frt 60 krnyi bér; illetve kamatelengedés iránti határozatát. 12.) A siroki járás szolgabírája betérjeszti Imre Teóke Nataliának Nagy-Sáros n. község elleni fajárandóság megtagadása iránti ügyét. 13.) Az alsó-tarcai járás szolgabírája betérjeszti Bogdány községnek az ottani temető használatát iránt hozott s megfellebbezett határozatát. 14.) A makovizsai járás szolgabírája jóváhagyás végett betérjeszti F.-Szvidnik község két rendbeli nyilatkozatát az ottan felállított szándékolt távirat-állomás ügyében. 15.) Az alsó-tarcai járás szolgabírája jóváhagyás végett betérjeszti Szokoly község legeltetési szabályrendeletét. 16.) A megeyi házi pénztárnak f. évi október hó 29-én és november hó 29-én eszközölt vizsgálatáról felvett pénztárvizsgálati leleteket. 17.) Győrmegeye közönségének értesítése, hogy a közigazgatási válság elhárítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratunkat pártolta. 18.) Nógrádmegye közönsége pártolás végett közli az anyakönyvek vezetése és kezelése érdekében szükséges törvényhozási intézkedések megtétele végett az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát. 19.) Ugyanaz pártolás végett közli a közigazgatási hatóságok jogkörébe utalt kihágások folytán befolyó büntetés-pénzeknek a megeyi pénztárba való fizetése iránt az országgyűlés képviselő házához intézett feliratát. 20.) Megeyi számvévi véleményes jelentés kíséretében bemutatja több körjegyzőség 1883. évi számadásait és 1885. évi költségelőirányzatait. Kelt Eperjesen, 1884. évi december 1-én. Péchy Zsigmond, alispán.

Tisza és az újságírók. Százötvenezer forintot hagyott néhai Bujanovics Jánosné jótékony czélokra s két magyar minisztert bizott meg az összeg felosztásával. Tiszát és Szapári grófot. Mikor a két miniszter a felett tanácskozott, hogy kiknek mennyit juttassanak az összegből, Szapári gróf a listába a következő két tételt írta be: „A magyar írók segélyegyesületének 3000 frt, a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének 3000 frt.“ Tisza átnézvén a listát, a második tételt kitérőlte, s az így főlshabadt 3000 frtot odaadta az írók segélyegyesületének. „A nyugdíjintézet tehát semmit se kapjon?“ kérde Szapári. — „Semmit,“ válaszolt Tisza mogorván. „Az kizárólag a hírlapírók, s a hírlapírók életemben annyi kellemetlenséget okoztak nekem, hogy valamiképp bosszút kell rajtok állanom.“

A felvidéken az Amerikába való kivándorlás szinte divattá vált. A kivándorlók lázálmai Amerikát Eldorádónak tüntetik fel és ez az, a mi őket a tengeren túlra csábítja. Hogy keserves csalódásuk elkerülhetetlen, kitetszik a New-Yorkban meg-megjelenő magyar és osztrák lapokból, melyek óva intik honfitársainkat Amerikától. Rámutatnak, hogy New-Yorkban magában 40 ezer munkás kenyér nélkül bolyong. A gyárak nagy része elhagyott a munkásokat, vagy leszállította a bért; bányákban a legsilányabb munkabért fizetik. Az egykor oly híres hajógyárak üzeme megcsappant. A mezőgazdaság terén szintén óriási hanyatlás jellel észlelhetők. A viszonyok vidékenint is ugyan-azok. Szolgáljanak az adatok visszariasztásul azok számára, kik Amerikába vágnak jobb hazát keresni.

A Regényvilágnak most októberben meg indult V. évfolyamából a 2—5 füzeteket küldötték be hozzánk e kitünő szépirodalmi folyóirat kiadó, Révai testvérek. Az új évfolyam első füzetének megjelentekor alkalmunk volt nemcsak e vállalat hazafias irányáról szólnunk, de kiterjeszkedtünk az okok kuarására is, hogy minden dicséret, osztatlan elismerés daczára, melyben e vállalat a műolvasó közönség és a sajtó által részesül, miért nem áll annak anyagi eredménye is párhuzamban a szellemi színvonalal, melyet e jelesen szerkesztett, kitünő tartalmu, első íróink műveiben bővelkedő lap elfoglal. Az új évfolyam is oly művek közlésével indult meg, melyeneket a külföld hason-irányú vállalatai sehol sem nyújtanak. Beniczkyné Bajza Lenke, Tolnai Lajos a hazaiak közül, George Ohuet, Dosztojevskya a külföldi képviselőiben eléggé bizonyítják állításainkat. A tárczarovatban 2—3 kisebb elbeszélés, rajz, irodalmi ismertetés jelenik meg minden füzetben, egyszóval a Regényvilág minden száma a jó, érdekes és maradandó becsü olvasmányoknak oly bő anyagát nyújtja, hogy a

csekély előfizetési ár (számunkint csak 15 kr.) valóban nem terheli meg a legszerényebb iradalm-pártoló budgetjét sem. — Az előfizetési pénzeket legezelszerűbb egyenesen a kiadókhöz, Révai testvérekhez (Budapest, vácz-utca 11.) küldeni. — Egy negyedév előfizetési ára 1 frt 90 kr.

Kossuth Lajos az albumokról. A „Magyar Salon“ most megjelent deczemberi füzete igen érdekes eredeti kéziratát közli Kossuth Lajos nagy hazafiának Kazinczy Gábor albumából. E kitünően szerkesztett havi folyóirat, mely rövid fennállása daczára a legelső magyar folyóirattá küzdte fel magát, általános közkezdveltségnek örvend és méltán, mert a legkitünőbb irodalmi és művészeti erők csoportosulnak körülötte; sőt közelebb Klotild főhercegnő és leányai: Mária, Dorottya és Margit főhercegnők is átengedték a „Magyar Salon“-nak sajátkezűleg rajzolt aquarelleiket és tollrajzaikat. A most megjelent deczemberi füzet is roppant gazdag, változatos és mondhatni fényes tartalommal jelent meg. — Az egész tartalom felsorolása egész hasábot venne igénybe, azért tehát csak a kiválóbb közleményeket említiük meg: Kossuth Lajos az albumokról (Kossuth eredeti kéziratában), — ifj. Ábrányi Kornél a főrendiházról (a magyar főrendiház ülésének képevel), — Gróf Lónyai Menyhért irodalmi hagyaték, Vikár Bélától, — költeményeket Dalnady Győzőtől, Vargha Gyulától, Jakab Ödöntől és Temérdektől, — elbeszéléseket Szabóné Nógáll Jankától, Balázs Sándortól, Hentaller Lajostól és Gabányitól, — az udvari vadászatok nagyrdekű ismertetését Fenyő Sándortól, és a mit legelő kellet volna említenünk: Jókai és Borostyáni regényeit stb. stb. — Felelőjük még a nagyon változatos tartalmu „Egyveleg“ rovatot, melyben a „titkos irásjelekről“ van nagyon érdekes cikk. És ezeken kívül vagy 60 szebbnél szebb illusztráció stb. stb. — A „Magyar Salon“-nak egy magyar családnál sem szabad hiányoznia, annál kevésbé, mivel rendkívül olcsó árával fogva, nagyon könnyen megszereshető. — Előfizetési ára: egész évre 7 forint, félévre 3 forint 50 kr., negyedévre 1 frt 75 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Salon“ kiadóhivatalához (Dohány-utca 12 ik szám) küldendők, Budapestre. — Karácsonyi és újévi ajándékul a „Magyar Salon“ kiadásában pompás kis diszkötetek jelennek meg „A Magyar Salon Könyvtára“ czim-mel. Gyönyörű kis diszművek ezek, melyek egy belső tartalmuknál, mint a külső kiállítás pazaraságánál fogva méltók a „Magyar Salon“ jó hírnevéhez. Meglepetésről lévén szó, nem áruljuk el tartalmát, csak annyit jegyzünk meg, hogy a „Magyar Salon könyvtára“ a karácsonyi könyvpiacnak legérdekesebb és legkeresettebb cikke lesz. — A pompás kis diszmű ára csak 75 kr. Előfizetés egész évre (4 köt.) 2 frt, félévre (2 köt.) 1 frt 50 kr. — Megrendelhető a „Magyar Salon“ kiadóhivatalában (Budapest, Dohány-utca 12. sz.)

Nagyértékű nyereménytárgyak. Budapestben a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete saját alapja javára sorsjátékot rendez, melyeknek nyereményei már ki vannak állítva. Tekintve azt, hogy egy sorsjegy ára csak 20 kr., a nyeremények valóban rendkívülieknek mondhatók. Főnyeremény: egy rendkívül pompás és értékes gyémant ékszer, mely a magyar ötvösművészetnek igazán becsületére valik. Második nyeremény: egy thea-és kávé-service, harmadik nyeremény: evőkészlet 12 személy számára. E három nyeremény a nyerő kívánatára haladéktalanul visszaváltatik 5000, illetőleg 1000 és 500 frtért, közpénzfizetés mellett minden levonás nélkül. Ezeken kívül 1700 különféle nyeremény van, u. m.: műtárgyak, háztartási eszközök, könyvek stb. E sorsjegyek már eddig is nagy kelen-dőségnek örvendettek az egész országban. A sorsolás 1885. jan. 2-án lesz, úgy, hogy a szerencsés nyerők az újévet mindenesetre nagyon kellemes módon kezdik meg. A sorsjegyet kaphatók a fő-elárusítónál, Fuchs H. váltóházában, Budapest, Dorottya-utca 9. sz. valamint minden váltóüzletben, dohánytözsében és lottogyűjtőben.

Kis lutri.

Bécsi: nov. 29-én: **80. 31. 33. 34. 86.**
Brüni: decz. 3-án: **38. 33. 28. 79. 41.**

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Hivatalos rovat

6605. sz. k. i.

952 sz. 1—1

Hirdetmény.

Alólírott városi tanács részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város tulajdonát képező borkúti erdőrészen a jövő 1885 ik évben hagyonczokból kihasználandó tölgy épületi és műszerfa (500 darab tölgyhagyoncz megközelítőleg 580⁰ törz tartalommal) eladása elrendelvetvén, e czélből másodizben ajánlati eljárás hirdettetik.

Miről a vállalkozni szándékozik azzal értesítettek hogy az alakilag kifogástalanul szerkesztendő s az ajánlat 10⁰0-át tévő banatpénzrel ellátott zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb f. év deczember hó 15-ig a városi íródban adandók be, s hogy a szerződési feltételek a városi szám-vevőségél megtekinthetők.

Eperjes sz. kir. város tanácsa 1884. év november hó 29-én tartott üléséből.

Építést választotta meg a hatóság. Erősen hisszük, hogy a Lasztkay László ur igazgatása alatt ezen iskolákba tüstént nem is, hanem idővel bizonyosan, úgy az ipar, mint a közművelődésre nézve is üdvös, szép eredményeket fognak felmutatni; — s ha ez nem így volna, akkor annak bizonyára nem az igazgató s tanár urak, hanem maguk az iparosok lesznek az okai. Hogy ez állításunk mennyire indokolt, elmondunk egy szép példát. — A városi hatóság a tanrendet az iparos tanoncok részére úgy állapította meg, hogy azok a vasárnapon kívül hetenként szerdán s szombaton délután látogassák az iskolát, ezt másképp nem is lehetett elrendezni, mert hetenként 10 óra lévén a köteles óraszám, — a vasárnapon kívül hetenként is kellett napokat választani. Nem tudjuk, hogy az iparosok egyes czéhjei mint fogadták ezen óraberendezést, hanem annyit biztosan állíthatunk, hogy a tisztas „suszter“ urak között valóságos ribilliót szült ez intézmény, sőt olyasmint is hallottunk, hogy a suszterek, félretekintve minden eddig táplált ellen-szevet, készek a csizmadiákkal fuzionálni „s akkor ha leszünk vagy 120-an s egyikünk se küldi inasát az iskolába, — tessék parancsolni a magistrátusnak!“ — ezzel biztatják egymást. Kérdeztük, hogy miért ez ellenszenv az iskola iránt? — hisz inkább örülhetnének, hogy alkalmuk nyílik, mivelődni etc. „Hja! uram! hát maga azt gondolja, hogy én diákokat tartok a város részére? — volt a felelet. Avagy azzal is előállnak, hogy szerdán és szombaton nagyobb ur az inas, mint a majsterje, — mert a mint jóllakik, ebéd után elmegy az iskolába, estig nem dolgozik semmit, — mikor haza jön, jól megvacsorál s — lefekszik! — Ily obskurus érvelések s ily ferde felfogások mellett igen természetesen, ha a kormány üdvös intézkedései nem termik meg a várt s remélt gyümölcsöt. Mindamellett nagyon is hisszük, hogy városunk hatóságának lesz rá gondolja, hogy az egyesült suszter s csizmadia t. czéh nagyreményű tanoncjai a véd- s daczszövetség daczára is szorgalmasan fogják latogatni a „Muzsák“ (?) templomát!

Hangverseny. Az „Eperjesi dalegylet“ által mult hó 29-én a városi nagyteremben rendezett zene- és dalestély a deficit daczára is sikerültnek mondható. Az egylet, valamint a magánégyes által előadott dalok elég tapsot s tetszést arattak, sőt a „Béka-kantét“ ismételni kellett. Deckert Ilona k. a zongorajátékától a szabatsóság s elismerésre méltó technikát nem lehet eltagadni, úgy-szintén a Rátvay Gyula úr, Kálóczy József úr zongorajátékával kísért, népdalaitól a gyűjtő hatást. Bohus úr szavalata „Nőtlen ember tündőse“ zajos tapsviharral lett megjutalmazva. A műsor befejezte után kezdetét vette a táncz, mely reggeli 4 óráig tartott mulni nem akaró kedv s kedélyes tesztelenség mellett. A négyeseket 40—50 pár tánczolta. Az anyagi haszon, a mint értesültünk, bizony nem áll arányban a nyújtott élvezettel, mert deficit mutatkozik a kaszszában! mindazonáltal oly csekély, hogy az egylet tagjaira eső külön-külön rész említésre sem méltó.

Fizetésemelés. A városi pénzügyi szakosztály m. hó 29-én tartott ülésében szóba jött a városi tisztviselők fizetésének a javítása is. Elnök Kassa városát hozta fel példának, mely épen legközelebb emelte tisztviselőinek fizetését. A szakosztály határozatilag kimondta, hogy ez ügyet a költségvetés megállapítása után, tárgyalás alá veszi. Adná az isten, hogy eredményekben gazdag legyen ezen elnöki előterjesztés, mert városi tisztviselőnk bizony, bizony nagyon silányan vannak dotálva.

Sportmennék. A multkor azon vitakoztunk, hogy a mostani időben mily pályára készülnek a legtöbben? ki a jogit, ki a kereskedelmet stb. állította keresettebbnek, míg egy harmadik teljes flegmával s a meggyőződés erős hangján mondta ki abbéli véleményét, mely szerint „ez időben legtöbben a jég-pályára készülnek!“ Sajnálattal kell kijelentenuk, hogy e vélemény teljesen helyes, mert a tél beálltával annyira felszaporodott a jégsportkedvelők száma, hogy a koresolyázó-egylet s a városon kívül fekvő patakok jege elégtelennek mutatkozik s ha nem is áll így épen a dolog, de okvetlenül ilyesmire kell gondolnunk, mert a koresolyázó utczagyerkőzők s több efféle fajta, a város utczái (megyeház-utczán) járdájának jegén (persze, ennek se kellene ott lennie!) úzi nemes szenvedélyt a járó-kelők rettentő öröme, kik minden minutában ki vannak téve a feldülés kellemes veszélyének. A városi kapitányi hivatal üdvös rendszabályokat hozhatna ezen, a közbiztonságot s a koresolyázó-egylet anyagi érdekét erősen veszélyeztető multságok ellen!

Megeyi közgyűlés. Az 1884. évi december hó 15-én d. e. 10 órakor megnyitandó rendszeres évnegyedi bizottsági közgyűlés tárgysorozata. 1.) A Jóob Imre árvaszéki ülnök elhalálása folytán üresedésbe jött árvaszéki ülnöki tisztség választás utján való betöltése. 2.) A m. közigazgatási bizottságból a f. év végével kilépett Berzeviczy Béla, Dobay Sándor, Ghillány József, Gombos Alajos és Piller Kálmán helyének az 1876. VI. t. cz. 4. §-a értelmében választás utján való betöltése. 3.) Az 1870. XLII. t. cz. 22. §-a értelmében a megeyi igazoló választmányuk egy évre való megalakítása. 4.) A megeyi tiszti ügyész helyettesének az 1876. VI. t. cz. 55. §-a értelmében kijelölése. 5.) Báro Fejérvary Géza honvédelmi miniszter ó nagymél-

lósága tudatja a megeye közönségével, hogy ezen tereza vezetését átvette s kéri a bizottság támogatását. 6.) A honvédelmi miniszteriumnak f. évi november hó 4-én 45309. sz. a kelt rendelete a katonai szállásbérének bizottságilag leendő megállapítása tárgyában. 7.) A megeyebizottsági közgyűlésnek f. é. 165. kgy. sz. a kelt határozata alapján beérkezett jelentések arról, hogy a m. bizottság azon választott tagjai, kik egyúttal virilis minőségben is jogosítva vannak tagsági jogaikat gyakorolni, mely minőségben kívánják jogaikat érvényesíteni, s ennek képesen az üresedésbe jött megeyebizottsági tagsági helyek választás utján való betöltésének elrendelése. 8.) Özv. Jóob Imréné folyamodványa a néhai férje tiszti fizetéséből halotti évnegyedi összegnek engedélyezése tárgyában. 9.) Megeyi alispánnak két rendbeli előterjesztése Kvitkovszky Ignác közigazgatási gyakornok leköszönéséről és Szinyei Merzse Istvánnak kinevezetéséről. 10.) Megeyi főjegyzőnek, mint a szabadságharc gyűjtő-bizottság elnökének, jelentése a gyűjtés eredményéről. 11.) Bártfa sz. kir. város jóváhagyás végett betérjeszti Dörner Károly mihályi major bérlőjének megszavazott 156 frt 60 krnyi bér; illetve kamatelengedés iránti határozatát. 12.) A siroki járás szolgabírája betérjeszti Imre Teóke Nataliának Nagy-Sáros n. község elleni fájárandóság megtagadása iránti ügyét. 13.) Az alsó-tarcai járás szolgabírája betérjeszti Bogdány községnek az ottani temető használatát iránt hozott s megfellebbezett határozatát. 14.) A makoviczai járás szolgabírája jóváhagyás végett betérjeszti F.-Szvidnik község két rendbeli nyilatkozatát az ottan felállított szándékolt távirat-állomás ügyében. 15.) Az alsó-tarcai járás szolgabírája jóváhagyás végett betérjeszti Szokoly község legeltetési szabályrendeletét. 16.) A megeyi házi pénztárnak f. évi október hó 29-én és november hó 29-én eszközölt vizsgálatáról felvett pénztárvizsgálati leleteket. 17.) Győrmegeye közönségének értesítése, hogy a közigazgatási válság elhárítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratunkat pártolta. 18.) Nógrádmegye közönsége pártolás végett közli az anyakönyvek vezetése és kezelése érdekében szükséges törvényhozási intézkedések megterele végett az országgyűlés képviselőházához intézett feliratát. 19.) Ugyanaz pártolás végett közli a közigazgatási hatóságok jogkörébe utalt kihágások folytán befolyó büntetéspénzeknek a megeyi pénztárba való fizetése iránt az országgyűlés képviselő házához intézett feliratát. 20.) Megeyi számvévi véleményes jelentés kíséretében bemutatja több körjegyzőség 1883. évi számadásait és 1885. évi költségeloirányzatait. Kelt Eperjesen, 1884. évi december 1-én. Péchy Zsigmond. alispán.

Tisza és az újságírók. Százötvenezer forintot hagyott néhai Bujanovics Jánosné jótékony cselekedet s két magyar minisztert bizott meg az összeg felosztásával. Tiszát és Szapári grófot. Mikor a két miniszter a felett tauácskozott, hogy kiknek mennyit juttassanak az összegből, Szapári gróf a listába a következő két tételt írta be: „A magyar írók segélyegyesületének 3000 frt, a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézetének 3000 frt.“ Tisza átnevezte a listát, a második tételt kitorülte, s az így folszabadult 3000 frtot odaadta az írók segélyegyesületének. „A nyugdíjintézet tehát semmit se kapjon?“ kérde Szapári. — „Semmit,“ válaszolt Tisza mogorván. „Az kizárólag a hírlapíróké, s a hírlapírók életében annyi kellemetlenséget okoztak nekem, hogy valamiképp bosszút kell rajtok állanom.“

A felvidéken az Amerikába való kivándorlás szinte divattá vált. A kivándorlók lázálmai Amerikát Eldorádónak tüntetik fel és ez az, a mi őket a tengeren túlra csábítja. Hogy keserves csalódásuk elkerülhetetlen, kitetszik a New-Yorkban meg-megjelenő magyar és osztrák lapokból, melyek óva intik honfitársainkat Amerikától. Rámutatnak, hogy New-Yorkban magában 40 ezer munkás kenyér nélkül bolyong. A gyárak nagy része elbocsátotta a munkásokat, vagy leszállította a bért; bányákban a legsilányabb munkabért fizetik. Az egykor oly híres hajógyárak üzeme megesappant. A mezőgazdaság terén szintén óriási hanyatlás jellel észlelhetők. A viszonyok vidékenint is ugyan-azok. Szolgáljanak az adatok visszariasztásul azok számára, kik Amerikába vágnak jobb hazát keresni.

A Regényvilágnak most októberben meg indult V. évfolyamából a 2—5 füzeteket küldötték be hozzánk e kitünő szépirodalmi folyóirat kiadói, Bévai testvérek. Az új évfolyam első füzetének megjelentekor alkalmunk volt nemcsak e vállalat hazafias irányáról szólnunk, de kiterjeszkedtünk az okok kutatására is, hogy minden dícséret, osztatlan elismerés daczára, melyben e vállalat a műolvasó közönség és a sajtó által részesül, miért nem áll annak anyagi eredménye is párhuzamban a szellemi színvonalal, melyet e jelesen szerkesztett, kitünő tartalmu, első íróink műveiben bővelkedő lap elfoglal. Az új évfolyam is oly művek közlésével indult meg, melyeneket a külföld hason-irányú vállalatai sehol sem nyújtanak. Beniczkyne Bajza Lenke, Tolnai Lajos a hazaiak közül, George Ohuet, Dosztojevskya a külföld képviselőiben eléggé bizonyítják állításainkat. A tárczarovatban 2—3 kisebb elbeszélés, rajz, irodalmi ismertetés jelenik meg minden füzetben, egyszóval a Regényvilág minden száma a jó, érdekes és maradandó becsü olvasmányoknak oly bő anyagát nyújtja, hogy a

csekély előfizetési ár (számonkint csak 15 kr.) valóban nem terheli meg a legszerényebb irodalom-pártoló budgetjét sem. — Az előfizetési pénzeket legezelszerűbb egyenesen a kiadókhöz, Révai testvérekhez (Budapest, váci-utca 11.) küldeni. — Egy negyedév előfizetési ára 1 frt 90 kr.

Kossuth Lajos az albumokról. A „Magyar Salon“ most megjelent deczemberi füzeté igen érdekes eredeti kéziratát közli Kossuth Lajos nagy hazánkfiának Kazinczy Gábor albumából. E kitünően szerkesztett havi folyóirat, mely rövid fennállása daczára a legelső magyar folyóirattá küzdte fel magát, általános közkeveltségnek örvend és méltán, mert a legkitünőbb irodalmi és művészi erők csoportosulnak körülötte; sőt közelebb Klotild főhercegnő és leányai: Maria, Dorottya és Margit főhercegnők is átengedték a „Magyar Salon“-nak sajátkezűleg rajzolt aquarelljeiket és tollrajzaikat. A most megjelent deczemberi füzet is roppant gazdag, változatos és mondhatni fényes tartalommal jelent meg. — Az egész tartalom felsorolása egész hasábot venne igénybe, azért tehát csak a kiválóbb közleményeket említiük meg: Kossuth Lajos az albumokról (Kossuth eredeti kéziratában), — ifj. Ábrányi Kornél a főrendiházról (a magyar főrendiház ülésének képevel), — Gróf Lónyay Menyhért irodalmi hagyatéka, Vikar Bélától, — költeményeket Dalmady Győzőtől, Vargha Gyulától, Jakab Ödöntől és Temérdektől, — elbeszéléseket Szabóné Nógáll Jankától, Balázs Sándortól, Hentaller Lajostól és Gabányitól, — az udvari vadászatok nagyérdéki ismertetését Fenyő Sándortól, és a mit legelő kellet volna említenünk: Jókai és Borostyáni regényeit stb. stb. — Felemlítjük még a nagyon változatos tartalmu „Egyveleg“ rovatot, melyben a „titkos irásjelekről“ van nagyon érdekes cikk. Es ezeken kívül vagy 60 szebbnél szebb illusztráció stb. stb. — A „Magyar Salon“-nak egy magyar családnál sem szabad hiányoznia, annál kevésbé, mivel rendkívül olcsó árúval fogva, nagyon könnyen megszerezhető. — Előfizetési ára: egész évre 7 forint, félre 3 forint 50 kr., negyedévre 1 frt 75 kr. Az előfizetési pénzek a „Magyar Salon“ kiadóhivatalához (Dohány-utca 12 ik szám) küldendők, Budapestre. — Karácsonyi és újévi ajándékul a „Magyar Salon“ kiadásában pompás kis diszkötetek jelennek meg „A Magyar Salon Könyvtára“ czimvel. Gyönyörű kis díszművek ezek, melyek egy belső tartalmuknál, mint a külső kiállítás pazarságánál fogva méltók a „Magyar Salon“ jó hírnevéhez. Meglepetésről lévén szó, nem áruljuk el tartalmát, csak annyit jegyzünk meg, hogy a „Magyar Salon“ könyvtára a karácsonyi könyvpiacnak legérdekesebb és legkeresettebb cikke lesz. — A pompás kis díszmű ára csak 75 kr. Előfizetés egész évre (4 köt.) 2 frt, félre (2 köt.) 1 frt 50 kr. — Megrendelhető a „Magyar Salon“ kiadóhivatalában (Budapest, Dohány-utca 12. sz.)

Nagyértékű nyereménytárgyak. Budapestben a magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete saját alapja javára sorsjátékot rendez, melyeknek nyereményei már ki vannak állítva. Tekintve azt, hogy egy sorsjegy ára csak 20 kr., a nyeremények valóban rendkívülieknek mondhatók. Főnyeremény: egy rendkívül pompás és értékes gyémánt ékszer, mely a magyar ötvösművészetnek igazán becsületére valik. Második nyeremény: egy thea-és kávé-service, harmadik nyeremény: evőkészlet 12 személy számára. E három nyeremény a nyerő kiválatára haladéktalanul visszaváltatik 5000, illetőleg 1000 és 500 frtért, középszízfizetés mellett minden levonás nélkül. Ezekon kívül 1700 különféle nyeremény van, u. m.: műtárgyak, háztartási eszközök, könyvek stb. E sorsjegyek már eddig is nagy kelen-dőségnek örvendettek az egész országban. A sorsolás 1885. jan. 2-án lesz, úgy, hogy a szerencsés nyerők az újévet mindenesetre nagyon kellemes módon kezdik meg. A sorsjegyek kaphatók a fő-elárusítónál, Fuchs H. váltóházában, Budapest, Dohány-utca 9. sz. valamint minden váltóüzletben, dohánytözszédben és lottogyűjtődben.

Kis lutri.

Bécsi: nov. 29-én: **80. 31. 33. 34. 86.**
Brüni: decz. 3-án: **38. 33. 28. 79. 41.**

Felelős szerkesztő: **Hedry Bertalan.**
Kiadótulajdonos: **Haitsch Lajos.**

Hivatalos rovat

6605. sz. k. i.

952 sz. 1—1

Hirdetmény.

Alólírott városi tanács részéről ezennel közhírre tétetik, hogy a város tulajdonát képező borkuti erdőrészen a jövő 1885 ik évben hagyonyozokból kihalazándó tölgy épületi és műszerfa (500 darab tölgyhagonyoz megközelítőleg 580° tőrs tartalommal) eladása elrendeltetvén, e ezébből másodizben ajánlati eljárás hirdettetik.

Miről a vállalkozni szándékozik azzal értesítettek hogy az alakilag kifogástalanul szerkesztendő s az ajánlat 10°%-át tévő bantpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb f. év deczember hó 15-ig a városi íródban adandók be, s hogy a szerződési feltételek a városi szám-vevőségél megtekinthetők.

Eperjes sz. kir. város tanácsa 1884. év november hó 29-én tartott üléséből.

